

ikke behøver at tale sandt. Forsvareren må i sagens natur varetage tiltaltes interesser og kan være nådeløs i afhøringen af vidne – i dette tilfælde oftest voldtægtsofferet – for at få tiltalte stillet i det mest fordelagtige lys.

I Sverige kan den forurettede ikke afhøres som vidne. Vidneforbuddet skyldes en tankegang om ligestilling mellem den sigtede og den forurettede. Den forurettede fremstår som sigtedes naturlige modpart, og sigtedes forklaring fremstår som et partsindlæg, og så skal den forurettedes forklaring ikke fremstå som et mere eller mindre neutralt vidnebevis. Vidneforbuddet i Sverige indebærer, at den forurettede ikke har pligt til at udtale sig, at der ikke findes sanktioner, som kan bruges til at presse den forurettede til at udtale sig, og at en eventuel forklaring ikke finder sted under strafansvar.

I Danmark afhøres voldtægtsopfre som vidner i retten. Det har den konsekvens, at deres forklaring over for retten anses for at være udtryk for sandheden. Såfremt man giver voldtægtsopfre partsstatus og mulighed for i lighed med tiltalte at udtale sig i uoverensstemmelse med sandheden uden at kunne straffes herfor, vil man svække voldtægtsofferets status i retssagen.

Langt de fleste sædelighedsforbrydelser foregår mellem to personer uden vidner. Offeret er således eneste vidne i selve retssagen og tilmed ganske ofte eneste bevisførelse overhovedet, eftersom der i praksis ofte ikke er sket skader på offeret. Såfremt voldtægtsofferet har mulighed for at bede sig vidnefritaget, vil en lang række voldtægts/sædelighedsforbrydelser ikke kunne føre til domfældelse, når der er tale om et voldtægtsopfer, som er blevet forsonet med gerningsmanden og derfor ikke ønsker at udtale sig i sagen, eller – endnu værre – i de situationer, hvor voldtægtsopferet af gerningsmanden er blevet truet til ikke at udtale sig, men derimod blot at anmode om at opnå vidnefritagelse.

Forslagsstillerne foreslår, at betydningen og vigtigheden af reglerne om voldtægtsfres ret til at få gerningsmanden ført uden for retslokalet, når der skal afgives forklaring, jf. retsplejelovens § 848, indskærpes, herunder således, at offeret udtrykkeligt vejledes herom, og således, at det som udgangspunkt allerede ved sagens tilrettelæggelse bliver besluttet, om tiltalte skal føres uden for lokalet under offerets forklaring, og således, at offeret, inden offeret møder frem i retten, ved, at tiltalte ikke sidder i retslokalet under offerets forklaring.

Forslagsstillerne understreger, at retsplejelovens § 185 skal fortolkes restriktivt, således at der som den

helt klare hovedregel slet ingen bevisførelse finder sted om voldtægtsofferets tidligere seksuelle adfærd. Forslagsstillerne finder endvidere, at der er grund til overvåge retternes fortolkning og praktiske anvendelse af reglerne på dette punkt med henblik på en eventuel opstramning af lovgivningen, hvis lovgivningen er for upræcis i forhold til ønsket om at skærme voldtægtsopfrene mod ydmygelser.

Ad punkt 4: Mulighederne for at få etableret konfliktråd skal opprioriteres herunder skal sikres, at der er afsat tilstrækkeligt midler til konfliktråd i voldtægtsager.

Der har været gennemført forsøg med konfliktråd som led i indsatsen mod vold. Mægling i konfliktråd efter ofrets begæring skal være et supplement til den almindelige retsforfølgning, og straffesagen skal gennemføres, selv om den pågældende har deltaget i konfliktråd. Gerningsmandens deltagelse i konfliktråd kan dog efter de almindelige regler herom medføre strafnedsættelse. Formålet med konfliktråd for offeret er at få løst op for frustrationer og angst og bliver mere tryk. Samtidig hermed ansvarliggøres gerningsmanden bl.a. med henblik på at denne afstår fra kriminalitet fremover. En domfældt voldtægtsforbryder vil ikke kunne tvinges til at deltage i et konfliktråd. Hvis gerningsmanden ikke vil, vil et af ofret gennemtvunget konfliktråd kunne virke langt mere frustrerende for ofret end intet konfliktråd.

Forslagsstillerne foreslår, at der tages initiativer i retning af at opprioritere anvendelsen af konfliktråd i voldtægtsager, herunder skal sikres, at der er afsat tilstrækkeligt midler til konfliktråd i voldtægtsager. Konfliktråd kan være medvirkende til at voldtægtsopferet kommer bedst muligt igennem forløbet - måske især i de situationer hvor der har været forudgående kontakt og eventuelt tillige samliv mellem gerningsmanden og offeret.

Ad punkt 5: Sagsbehandlingstiden for voldtægtsager skal nedbringes og omfattes af samme målsætning, som gælder for sagsbehandlingstiden for voldssager (3 gange 30 dage).

Det tager for lang tid at få en voldtægtsag afsluttet ved de danske domstole.

For voldssager efter straffelovens §§ 244-246 er der fastsat en målsætning om sagsbehandlingstiden. Målsætningen om en hurtig behandling af voldssager er opstillet i voldspakkerne fra 1994 og 1997. Den indebærer for politiet, at det samlede tidsforbrug, fra voldsanmeldelsen modtages (gerningsmanden er identificeret), til sagen indbringes for retten, ikke bør